

2009. november 26., csütörtök

A nők elleni erőszak felszámolása

P7_TA(2009)0098

Az Európai Parlament 2009. november 26-i állásfoglalása a nők elleni erőszak felszámolásáról

(2010/C 285 E/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szövetségének jogi eszközeire az emberi jogok, és különösképpen a nők jogai terén: mint például az Egyesült Nemzetek Alapokmánya, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmánya, a gazdasági, szociális és kulturális jogok nemzetközi egyezségokmánya, az emberkereskedelem, illetve mások prostitúciója kizsákmányolásának megszüntetéséről szóló egyezmény, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény (CEDAW) és annak fakultatív jegyzőkönyve, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetések elleni egyezmény,
- tekintettel az ENSZ egyéb, a nőkkel szembeni erőszak ellenében rendelkezésre álló eszközeire, mint például az 1993. június 25-i bécsi nyilatkozat és akcióprogram, amit az emberi jogi világkonferencia fogadta el (A/CONF. 157/23); a nőkkel szembeni erőszak felszámolásáról szóló 1993. december 20-i nyilatkozat (A/RES/48/104); a nőkkel szembeni erőszak felszámolására irányuló bűnmegelőzésről és büntető intézkedésekről szóló 1997. december 12-i ENSZ közgyűlési határozat (A/RES/52/86); a becsület nevében a nők ellen elkövetett bűncselekmények felszámolásáról szóló 2002. december 18-i ENSZ közgyűlési határozat (A/RES/57/179); a nők ellen elkövetett családon belüli erőszak felszámolásáról szóló 2003. december 22-i ENSZ közgyűlési határozat (A/RES/58/147); ENSZ emberi jogi főbiztossága külön előadójának a nőkkel szembeni erőszakra szóló jelentései; illetve a nőkkel szembeni diszkrimináció felszámolásával foglalkozó bizottság 19. számú általános ajánlása (11. ülészak, 1992),
- tekintettel az 1995. szeptember 15-én Pekingben rendezett, a nők helyzetéről szóló negyedik világkonferencián elfogadott cselekvési programra és a pekingi cselekvési program nyomán követéséről szóló 2000. május 18-i ⁽¹⁾, valamint a Negyedik Nőügyi Világkonferencia cselekvési programjának (Peking + 10) nyomán követéséről szóló 2005. március 10-i állásfoglalásaira ⁽²⁾,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának „A nők elleni erőszak minden formájára vonatkozó mélyreható vizsgálat” című, 2006. július 6-i jelentésére (A/61/122/Add.1),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel a nők elleni erőszak minden formájának megszüntetésére irányuló erőfeszítések fokozásáról szóló 2006. december 19-i ENSZ közgyűlési határozatra (A/RES/61/143),
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának 2003. április 23-i, 2003/45. számú határozatára a nők elleni erőszak felszámolásáról (E/CN.4/RES/2003/45),

⁽¹⁾ HL C 59., 2001.2.23., 258. o.

⁽²⁾ HL C 320. E, 2005.12.15., 247. o.

2009. november 26., csütörtök

- tekintettel a parlamenteknek a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemben betöltött szerepéről szóló, az Interparlamentáris Unió 114. Közgyűlésén elfogadott 2006. május 12-i állásfoglalására,
 - tekintettel a nőkkel szembeni erőszak elleni zéró toleranciát hirdető, az Európai Unióra kiterjedő kampány szükségességéről szóló 1997. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a nőkre irányuló erőszak elleni küzdelem jelenlegi helyzetéről és a további intézkedésekről szóló, 2006. február 2-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel „Az asszonygyilkosságokról (feminicídiumokról) Közép-Amerikában és Mexikóban és az Európai Unió szerepéről az e jelenség elleni küzdelemben” című, 2007. október 11-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel az Unióban végzett női nemi csonkítások elleni küzdelemről szóló 2009. március 24-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a 2009. október 1-jén a Tanácshoz (O-0096/2009 – B7-0220/2009) és a Bizottsághoz (O-0097/2009 – B7-0221/2009) intézett, a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló kérdésekre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az ENSZ pekingi cselekvési tervében foglalt meghatározás értelmében nők elleni erőszaknak minősül minden olyan nemi megkülönböztetésen alapuló erőszak, amely a nőknek fizikai, szexuális vagy lelki sérülést vagy szenvedést okoz vagy okozhat, beleértve az ilyen cselekvésekkel való fenyegetést, a kényszert vagy a szabadságtól való önkényes megfosztást,
- B. mivel az ENSZ pekingi cselekvési platformja megállapította, hogy a nők elleni erőszak a férfiak és nők közötti, történelmi okokra visszavezethető egyenlőtlen erőviszonyok megnyilvánulási formája, amelyek következtében a férfiak uralkodnak a nőkön és hátrányosan megkülönböztetik őket, valamint megakadályozzák teljes kibontakozásukat,
- C. mivel a férfiak által a nők ellen elkövetett erőszak nem csak közegészségügyi probléma, hanem összefügg a nők és férfiak közötti egyenlőtlenséggel is, amely olyan terület, ahol az EU hatáskörrel rendelkezik a beavatkozáshoz,
- D. mivel a férfiak és a nők közötti egyenlőség az Európai Unió egyik alapelve, amelyet elismer az EK-Szerződés és az Alapjogi Charta is,
- E. mivel a férfiak által a nők ellen elkövetett erőszak sérti az emberi jogokat: az élethez, a biztonsághoz, a méltósághoz, a fizikai és szellemi sértetlenséghez, továbbá a szexuális és reprodukzív választáshoz és az egészséghez való jogot,
- F. mivel a férfiak által a nők ellen elkövetett erőszak akadályozza a nőket a társadalomban, a politikai életben, a közéletben és a munkaerőpiacon való részvételben, és marginalizálódásukhoz és elszegényedésükhöz vezethet,

⁽¹⁾ HL C 304., 1997.10.6., 55. o.

⁽²⁾ HL C 288. E, 2006.11.25., 66. o.

⁽³⁾ HL C 227. E, 2008.9.4., 140. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0161.

2009. november 26., csütörtök

- G. mivel szélsőséges esetekben a nők elleni erőszak meggyilkolásukhoz vezethet,
- H. mivel a nők elleni erőszak a gyermekek elleni erőszakkal párosul és hat a gyermekek lelkiállapotára és életükre,
- I. mivel az anyák ellen elkövetett erőszak közvetve és közvetlenül tartós negatív hatást gyakorol gyermekeik érzelmi és mentális egészségére, és generációkon át fennmaradó erőszakot és bántalmazást indíthat el,
- J. mivel a nők ellen a férfiak által elkövetett erőszak egész Európában és az egész világon elterjedt, strukturális probléma, amely koruktól, iskolázottságuktól, jövedelmüktől vagy társadalmi helyzetüktől függetlenül éppúgy érinti az áldozatokat, mint az elkövetőket, és összefügg társadalmunkban a hatalom férfiak és nők közötti egyenlőtlen elosztásával,
- K. mivel a nők elleni erőszak típusai a különböző kultúráknak és hagyományoknak megfelelően eltérnek egymástól, és mivel a női nemi szerv megcsönkítése, az úgynevezett becsület nevében elkövetett bűncselekmények, valamint a kényszerházasságok ténylegesen léteznek az EU-ban,
- L. mivel a háborús helyzetekben, a fegyveres konfliktusok során, a konfliktust követő újjáépítés idején, a gazdasági, társadalmi és/vagy pénzügyi válságok alatt a nők fokozottan ki vannak téve a férfiak ellenük irányuló erőszakos cselekedeteinek, és ezek a helyzetek nem tekinthetők úgy, hogy ilyenkor szemet lehet hunyni a férfiak agressziója fölött,
- M. mivel a szexuális és más célból folytatott nőkereskedelem sérti a nők alapvető jogait, és ártalmas magára az áldozatra és az egész társadalomra,
- N. mivel Európában a prostitúciót eltűrik, aminek következtében egyre több külföldi nőt csempésznek az Unióba szexuális kizsákmányolás céljából, és nő a szexuális turizmus,
- O. mivel az EU-ban a nők ellen elkövetett erőszak különböző típusairól nincs rendszeres és összevethető adatgyűjtés, ami megnehezíti a jelenség valós mértékének megállapítását és a probléma megfelelő megoldásainak meghatározását,
- P. mivel a szexuális erőszak áldozatául eső nők száma aggasztó,
- Q. mivel a média által a nőkről közvetített, gyakran torz és fogyasztói szemléletű kép aláássa az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- R. mivel a nőket az (esetükben gyakori) anyagi függőségen kívül olyan tényezők kényszerítik arra, hogy eltűnjék az ellenük elkövetett erőszakot, amelyek a társadalom kultúrájában és abban a széles körben elfogadott nézetben rejlenek, amely szerint a férfiak által a nőkkel szemben elkövetett erőszak a magánszférába tartozik, vagy gyakran maguk a nők okolhatók érte,
- S. mivel a nők gyakran összetett és szerteágazó, lélektani, anyagi, szociális és kulturális okok miatt nem beszélnek a férfiak által ellenük elkövetett erőszakról, illetve előfordul, hogy azért, mert nem bíznak a rendőrségben, az igazságügyi rendszerben és a szociális és egészségügyi szolgálatokban,

2009. november 26., csütörtök

- T. mivel a Parlament gyakran kérte a nők elleni erőszak minden formájának felszámolását hirdető európai év megrendezését,
- U. mivel az ENSZ november 25-ét a nők elleni erőszak felszámolása nemzetközi napjának nyilvánította, és 2009 decemberében az Európai Parlamentben nemzetközi szemináriumot tartanak a nőkkel szemben elkövetett erőszak elleni küzdelemről,
- V. mivel Európában a lehető leghamarabb be kell vezetni egy átfogó jogi eszközt a nőkkel szembeni erőszak minden formája – beleértve a nőkereskedelmet – elleni küzdelem érdekében,
1. sürgeti a tagállamokat, hogy tökéletesítsék a nőkkel szemben elkövetett erőszak minden formája elleni nemzeti jogszabályait és politikáikat, elsősorban a nőkkel szembeni erőszaknak a nők és férfiak közötti egyenlőségre gyakorolt hatásáról szóló elemzésen, valamint a tagállamoknak a nemzetközi megállapodásokból eredő, a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés valamennyi formájának felszámolására vonatkozó kötelezettségén alapuló átfogó nemzeti cselekvési tervek kidolgozásával, amelyek konkrét intézkedéseket tartalmaznak a férfiak által elkövetett erőszak megelőzésére, az áldozatok védelmére, valamint az elkövetők bíróság elé állítására;
 2. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti programok és nemzeti finanszírozás segítségével támogassák az olyan, önkéntesekből álló szervezeteket és egyesületeket, amelyek az erőszak áldozatait esett nők elhelyezésével és pszichológiai támogatásával foglalkoznak munkaerőpiacra való visszajutásuk és személyes méltóságuk teljes körű visszanyerése érdekében;
 3. felszólítja a Bizottságot, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemtervről szóló 2006. március 1-i közleményének (COM(2006)0092)) megfelelően nyújtson be a Parlamenthez és a Tanácshoz egy, a nőkkel szembeni erőszak elleni, célzott és következetesebb uniós politikai tervet, továbbá a férfiak és nők esélyegyenlősége terén indított cselekvési programba (2011–2016) vegye be a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemre vonatkozó intézkedéseket, illetve konkrét intézkedéseket az erőszak valamennyi formájának megelőzésére, az áldozatok védelmére, valamint az elkövetők bíróság elé állítására, ezenkívül annak biztosítására, hogy a Bizottság készítsen elemzést a nőkkel szembeni erőszaknak a nők és férfiak közötti egyenlőségre gyakorolt hatásáról az összes politika területén, valamint gondoskodjék arról, hogy az európai uniós intézmények és a tagállamok összehangolt, elkötelezett és következetes módon reagáljanak az ilyen erőszak megszüntetése érdekében;
 4. sürgeti a Bizottságot, hogy azonnal hozzon új intézkedéseket a nőkkel szembeni erőszak ellen;
 5. felszólítja a Bizottságot, hogy a nők elleni erőszak valamennyi formájával szembeni következetesebb politikák kidolgozása érdekében szervezzen magas szintű speciális konferenciát a politikai szervek, a civil társadalom, valamint a szociális és intézményi szervezetek képviselőinek részvételével;
 6. felszólítja az EU-t, hogy nemzetiségüktől függetlenül az erőszak összes áldozatának és különösen az emberkereskedelem áldozatainak garantálja a segítséghez és támogatáshoz való jogot, biztosítsa a családon belüli erőszak olyan női áldozatainak védelmét, akiknek a jogállása partnerüktől függ;
 7. felszólítja az EU-t, hogy hozzon létre mechanizmusokat annak biztosítására, hogy az emberkereskedelem nő–férfi viszony szempontjából való vizsgálata minden olyan politikában megjelenjen, amelynek célja e jelenség megelőzése és az ellene való küzdelem, valamint hogy foglalkozzék az erőszak elsődleges okaival olyan megelőző intézkedések segítségével, mint szankciók, képzések és a közvélemény érzékenységét fokozó kampányok;
 8. rámutat arra, hogy továbbra is várja a nemi alapú és a nők elleni erőszakra vonatkozó jogszabályokról szóló bizottsági tanulmány eredményeit;

2009. november 26., csütörtök

9. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nemzetiségüktől és a rendőri hatóságok vizsgálatában való részvételük módjától függetlenül biztosítsanak tényleges hozzáférést a jogi segítséghez és a védelemhez az erőszak áldozatául esett nőknek;
10. sürgeti a Tanácsot és a Bizottságot, hogy azonnal hozzanak létre egyértelmű jogalapot a nőkkel szembeni erőszak valamennyi formája, köztük a nőkereskedelem elleni küzdelem számára;
11. felkéri a Bizottságot, hogy kezdje meg a nők elleni erőszak valamennyi formája elleni küzdelemről és ezek megelőzéséről szóló átfogó irányelvre irányuló javaslat előkészítő munkálatait;
12. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy lépjenek fel a nőkkel szembeni erőszak okai ellen, nevezetesen megelőző intézkedések és a nőkkel szembeni erőszak különböző formáival kapcsolatos tájékoztató kampányok révén;
13. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek összehangolt lépéseket az alábbiak terén: közvélemény érzékenységét fokozó és tájékoztató programok a családon belül elkövetett erőszakról; a nők társadalmi helyzetével kapcsolatos társadalmi sztereotípiáknak az oktatás és a média révén történő megváltoztatását célzó stratégiák; továbbá ösztönözzék a helyes gyakorlatok cseréjét;
14. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nemzetközi szinten foglalkozzanak a nőkkel szembeni erőszaknak, valamint az emberi jogok megsértése nemi dimenziójának kérdésével, különösen a kétoldalú társulási megállapodások, továbbá az érvényben lévő vagy tárgyalás alatt álló nemzetközi kereskedelmi megállapodások összefüggésében;
15. ezzel kapcsolatban sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kereskedelmi megállapodásokról szóló, a megállapodások megkötése előtt készülő értékelésekből hiányzik a nemi dimenzió, nem beszélve a szexuális erőszak ügyének elismeréséről, hiányzik továbbá egy sor olyan eszköz, amely lehetővé tenné az erőszak férfiak és nők közötti egyenlőségre gyakorolt hatásának elemzését, továbbá felszólítja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb terjesszen elő javaslatot e probléma megoldására;
16. felszólítja a tagállamokat, hogy vegyék kellőképpen figyelembe a nők egyes, az erőszak által különösen fenyegetett csoportjainak, például a kisebbségekhez tartozó nőknek, a női bevándorlóknak, menekülteknek, a vidéki vagy elszigetelt közösségekben szegénységben élő nőknek, a fogva tartott vagy bebörtönzött nőknek, a fiatal lányoknak, a homoszexuális nőknek, a fogyatékos nőknek és az idős nőknek a különleges körülményeit;
17. sürgeti a tagállamokat, hogy erősítsék meg a fiatalok közötti, nemi alapú erőszak megelőzését célzó intézkedéseiket, a célzott oktatásra, valamint az érintettek és az erőszakban érintett különböző környezetek – például a család, az iskola, a közösségi tér és a média – közötti fokozottabb együttműködésre szánt támogatással;
18. felhívja a Bizottságot, hogy a vállalatok – és különösen az exportfeldolgozó övezetekben működő európai vállalkozások – társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenysége kapcsán foglalkozzon a nők elleni erőszak nemzetközi dimenziójával is;
19. hangsúlyozza a férfiak erőszakos cselekedeteinek áldozatul eső nőkkel dolgozók, köztük az igazságügyi és bűnüldöző szervek képviselői, és különösen a rendőrség, a bíróságok, a szociális munkások, az egészségügyi és jogi szolgálatok, a munkaerő-piaci intézmények, a munkáltatók és a szakszervezetek képviselői megfelelő képzésének fontosságát;

2009. november 26., csütörtök

20. felszólít olyan megfelelő mechanizmusok felállítására, amelyek elősegítik a nemi alapú erőszak és az emberkereskedő hálózatok női áldozatainak ingyenes jogi tanácsadáshoz jutását, amely révén e nők az EU egész területén képesek érvényesíteni jogukat; kitart amellett, hogy a nemi alapú megkülönböztetés és erőszak elleni küzdelem keretében szükség van az igazságügyi szakemberek közötti együttműködés fokozására és a bevált gyakorlatok cseréjére, valamint a bírósági okmányok – köztük a nemi alapú erőszakért hozott ítéletek és az erőszakot elkövető férfiak ellen hozott távoltartó rendelkezések – más tagállamokban való elismerése előtti akadályok eltörléséhez szükséges eszközök mozgósítására;
21. üdvözli, hogy egyes tagállamokban létrehozta olyan bíróságokat, amelyek a nők ellen elkövetett erőszakban illetékesek, és felkéri a tagállamokat, hogy kövessék e példát;
22. kéri, hogy az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszerben (ECRIS) a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos előélet kapjon kiemelt helyet;
23. sürgeti a tagállamokat, hogy a nők elleni erőszakra vonatkozó, összevethető adatok az Európai Unió egész területén történő felhasználása érdekében szorosan együttműködve a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével hozzanak létre egy közös rendszert a nők elleni erőszakra vonatkozó statisztikai adatok gyűjtésére, külön megemlítve a kiskorúak elleni erőszakot és ide értve a családon belüli vagy közeli hozzátartozók közötti erőszakból származó gyilkosságra vonatkozó statisztikai adatokat is;
24. sürgeti, hogy a tagállamok büntetnek ismerjék el a házasságon és a nem törvényesített intim kapcsolaton belüli és/vagy férfi hozzátartozó által elkövetett nemi alapú erőszakot és nemi erőszakot, olyan bűncselekményként, amelyhez az áldozat nem adta beleegyezését és az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetői ellen hivatalból járjanak el, és a nők elleni erőszakkal, az úgynevezett becsület nevében elkövetett bűncselekményekkel és a női nemi szerv megcsonkításával kapcsolatos ügyekben utasítsák el az adott kultúrában elfogadott gyakorlatra, vallási vagy kulturális hagyományokra történő hivatkozást, mint az elkövető felelősségét megfelelően enyhítő körülményt;
25. megállapítja, hogy egyes tagállamok olyan politikát folytatnak, amely a partnerek közötti – s különösen a házasságon belüli – nemi erőszak bűncselekményként való elismerésére irányul; felszólítja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg az ilyen politikák eredményeit a bevált gyakorlatok európai szintű cseréjének előmozdítása érdekében;
26. felkéri a tagállamokat, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket a női nemi szerv megcsonkításának felszámolására; hangsúlyozza, hogy a Közösségben tartózkodó bevándorlóknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a női nemi szerv megcsonkítása súlyosan károsítja a nők egészségét és az emberi jogok megsértésének minősül; kéri a tagállamokat, hogy vagy alkalmazzanak különleges jogszabályi rendelkezéseket a női nemi szerv megcsonkítása esetében, vagy hozzanak ilyen rendelkezéseket, valamint hogy indítsanak büntetőeljárást minden személy ellen, aki ilyen természetű csonkításban közreműködik;
27. kéri, hogy az Unió garantálja a segítséghez és támogatáshoz való jogot minden, a férfiak által elkövetett erőszak áldozatává váló nő számára;
28. sürgeti a tagállamokat, hogy haladéktalanul vizsgálják ki a roma nők ellen elkövetett rendkívül súlyos emberi jogi jogsértéseket, büntessék meg az elkövetőket és fizessenek megfelelő kártérítést a kényszertelitalizálás áldozatainak;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és az ENSZ főtitkárnak.